

Det Anarkistiska Biblioteket

Mot parlamentarismen, Mot diktaturen

Errico Malatesta

Errico Malatesta
Mot parlamentarismen, Mot diktaturen
1931

Tidningen Brand #1 1931

sv.anarchistlibraries.net

1931

Lagstiftande församling (Nationalförsamling, Konstituant) är som jag redan förut påpekat vid mer än ett tillfälle, just medlet som de besuttna klasserna komma att tillgripa för att förhindra en revolution att bryta ut, eller för den händelse den redan utbrutit, i och för att stoppa densamma.

Konstituanten som söver och kväver, och diktaturen som krossar och dödar, äro sålunda de bägge faror som hota varje revolution och på vilka farors avvärjande anarkisternas ansträngningar måste inriktas.

Då vi utgöra et förhållandevis ringa antal, är det möjligt och till och med troligt att en kommande resning slutar med inkallandet av konstituanten, vilket i så fall skulle ske även utan vår medverkan och trots vårt motstånd, helt enkelt därför att vi vore för svaga för att kunna förhindra det. I sådant fall måste vi gentemot den lagstiftande församlingen intaga samma oförsonliga och misstänksamma hållning som vi alltid lagt i dagen de vanliga parlamenten såväl som mot varje annat slag av nu existerande lagstiftande institutioner.

Vi böra emellertid förstå varandra rätt. Jag är ingen anhängare av teorin "allt eller intet". Och jag tror för min del att i själva verket ingen människa ställer sig så som denna det fordrar.

Vad som avses med lösen "allt eller intet" är endast att varna för de små reformernas bedräglighet, dessa småreformer och medgivanden som regeringarna och företagarna pläga kommande stickandes med då de äro i knipa. Lösen "allt eller intet" är till för att hamra fast i minnet att en skoningslös kamp mot förtryckare och utsugare är av nöden. Men ordagrant taget är den naturligtvis en absurditet.

"Allt" är ett ideal som i den mån vi avancera alltjämt avlägsnar sig och som följaktligen aldrig kan uppnås. Jag tror och håller före att vi helt enkelt måste ta allt vad vi för tillfället kan, om mycket eller litet; och att vi måste göra allt som för ögonblicket är möjligt, men samtidigt fortsätta kampen för att göra det möjligt som i dag synes omöjligt.

Om vi t. ex. den dag som är ej mäktiga avskudda oss varje slag av regering, så får vi för den skull ej ställa oss likgiltiga gentemot försvaret av redan förvärvad frihet, eller gentemot kampen för ytterligare frihetsförvärv. Om vi just nu ej med rubb och stubb kunna utrota hela det kapitalistiska utsugningssystemet, så få vi för den skull ingalunda uppge striden för högre löner och bättre arbetsvillkor överhuvudtaget. Om vi ej denna dag med ens kunna avskaffa det nuvarande handelssystemet och ersätta detsamma med det omedelbara varuutbytet de producerande emellan, så är det ju ingen orsak varför vi skulle avstå från sökandet efter lämpliga medel och åtgärder i och för att i största möjliga mån undgå affärsmän-

nens och ockrarnas utsugning. Om makthavarnas styrka och den allmänna meningens ståndpunkt för närvarande ej medgiva fängelsernas borttagande samt ersättande med någonting mera mänskligt, så få vi väl för den skull ej underlåta att agitera mot dödsstraffet exempelvis där sådant ännu kvarstår, såväl som livstids straffarbete och ensamcellförvaring m. m. sådant varmed den sociala rättskänslan föregives bli tillfredsställd, men som i själva verket ingenting annat och bättre är än tillfredsställandet av simpel hämndlusta. Om vi ej precis nu genast förmå avskaffa polisen, så böra vi väl för den skull ej protest- och motståndslöst finna oss i att polismän misshandla de omhändertagna och arresterade.

Nu inställer sig emellertid frågan: hur skola vi kunna försvara vad som redan vunnits, och hur skola vi kämpa för att om möjligt vinna mera? Jo, sättet är att använda varje, även den allra minsta seger till att begära mer, såmedelst förberedande sinnen och miljön för den fullständiga befrielsen.

Det för anarkismen mest betecknande och vad som för övrigt ger den existensberättigande, är övertygelsen om att regeringarna – diktaturer och parlament m. m. – alltid och alltjämt endast äro organ för upprättandet av det bestående eller för tillbakagången; samt att frihet, rättvisa och välstånd för alla måste framgå ur kampen mot de makthavande.

Det finnes just nu ett problem vars lösning med rätta sysselsätta många anarkister.

Alldenstund arbetet med den abstrakta propagandan förefaller dem otillräcklig, söka de finna något praktiskt utförbart, varigenom åtminstone någon del av våra idéer kunna förverkligas, i trots av den fientligt sinnade omgivningen.

Från ett flertal håll ha praktiska förslag framkastats, vilka samtliga förefalla goda i den mån de äro inställda på att söka frigöra människorna ur statens och utsugarnas förmynderskap. Och på det ej tid skall gå förlo-rad på diskussioner med ideligen upprepade samma argument och samma fastslagna fakta, så skulle jag hälsa det med glädje och tillfredsställelse om envar som tror sig ha funnit en arbetsplan, genast toge itu med dess förverkligande.

Må envar gå fram den väg han håller för att vara den bästa och som just motsvarar hans temperament och förmåga,

i dag i fråga om det lilla som mitt uppe i den nuvarande miljön kan göras, men i morgon på det vida, stora arbetsfältet som revolutionen öppnar för vår verksamhetslust. Vad som emellertid för oss anarkister måste vara och förbli rent logiskt tvingande, för så vitt vi överhuvudtaget vilja vara anarkister, det är att aldrig till förmån för vare sig den ena eller andra

diktaturen eller despoten eller konstituanten sälja vår frihet, vilken dock
bottnar i lika frihet för alla.